

LADISLAV PLCH - scénář

Chceme vám vyprávět příběh muže a jeho cesty za svobodou. Tato cesta začala už v dětství, které strávil v Brně. Inspirací jeho cesty byly westernové knížky o Hvízdavém Danovi, dobrodruhu, který putoval vždy tam, kam plula bílá oblaka po obloze. „Vladimír Zavřel s kterým jsme místo vzorových knížek, to byla doporučená četba, o mladých sovětských pionýrech a budovatelích komunismu, tak jsme četli tady ty před válkou vydaný westerny. Ale hodnotný westerny žádné Škvár jako jo, o tom Hvízdavém Danovi, kterej táhl vždycky ze severu Spojených států. S divokýma husama a pak zase zpátky. Od té doby sem zatížená na plující bílý oblaka, tak my jsme se zdechli ze školy a šli jsme na Červenej kopec, kde jsme pozorovali táhnoucí oblaka, taky jsme se tam bohužel učili kouřit.“

První trhlina v cestě za svobodou spočívala v nemožnosti si zvolit střední školu podle svých představ. „Střední škola to je moje tragédie, protože můj tatínek měl mě rád a myslel to se mnou dobře, ale jak praví přísloví opakem dobra není zlo, ale dobrý úmysl on byl jako praktický chlap, to musím říct objektivně. Poněvadž říkal: jsi chlap musíš dělat něco pořádného a přihlásil mě na průmyslovku a já jsem při tom byl šíleně nepraktický, od malička snílek. Já jsem četl poezii, v životě jsem do ruky nevezl kleště nebo kladivo. No a on byl šílený kutil. Maminka se chlubila sousedkám: *Náš Ládiček, to bude pan profesor, ona si myslela že jako půjdu na gympl. Musím tady říct to starobrněnský slovo fotr, tomu zabránil, šupl mě na tu průmyslovku a nic jinýho mi nedovolili.*“

S vysokou školou byla situace stejná. „Ale zkrátka a dobře jedinou možností kterou mi otec dal tak jít zase na techniku, na strojařinu. Tam jsem se placatěl doslova několik měsíců a pak jsem toho nechal, abych nemusel na vojnu.“

Jeho život naštěstí nebyla jenom škola, díky přátelům a svému oblíbenému koníčku se zvládal odreagovat od reality. „Já jsem to přežil tehdy z toho důvodu, že jsem závodně plaval. Jsem šel ráno o půl šesté plavat. Ráno jsem skákal do bazénu, plaval jsem tam až do sedmi, pak jsem šel do školy. A odpoledne zase kondičky a do večera, vracel jsem se o půl deváté domů. Měl jsem denně za sebou 10–15 km ve vodě). V devatenácti letech jsem zjistil, že taky existuje mládež, legrace a děvčata. Tak jsem se potom takzvaně zvrhnul.“

Frustrace z nenaplněného života byla stále silnější a pomyslná bílá oblaka zavedla našeho dobrodruha směrem na jih, na pobřeží Jaderského moře. Cíl byl jasný – emigrovat. K dosažení cíle mělo pomoci to, co uměl nejlépe – plavat. „Já jsem jel do Jugoslávie, to se tehdy dalo jenom s občankou a já jsem plaval do Itálie. To jsem strávil šest hodin ve vodě. Já jsem se ocitl v Itálii a tři dny jsem spal na pláži v takovém kukuřičném poli. A na mě padla deprese, že z té generace v tom šedesátém sedmém roce jsem ještě nikoho neznal v emigraci. Ta vlna přišla až v šedesátém osmém.“

Pocit euforie ze zdařilého útěku ovšem rychle vystřídal pocit osamění. Rozhodl se pro návrat do vlasti, tam ho čekal povolávací rozkaz na vojnu. Tam byl rok, ale nakonec našel způsob, jak se dostat pryč. „Měl jsem jednoho kamaráda psychiatra, který mi opatřil modrou knížku, vzal mě k sobě do blázince, sem do Černovic, kde jsem byl jako na pozorování. Já jsem tam dělal šíleně depresivního pacienta. To jsem ani nemusel, já jsem byl stejně v depresích. Vždycky jsem za ním chodil v odpolední přestávce do kabinetu, on tam byl vlastně šéf. On mi vykládal a reportoval, co mu jeho kolegové říkají a abych se vyvaroval těmto a těmto chybám.“

Uvědomil si, že návrat do vlasti byla chyba a přál si jí napravit. Při cestách po Rumunsku potkal zajímavého člověka, umělce a přítele Fridricha Wilhelma Deicherta, který mu zásadně pomohl v cestě za svobodou podruhé. Pomocí svatby s jeho známou ze západního Německa získal legální možnost, jak se dostat z Československa. „To tady předesílám, nejsem žádný podvodník, co by podváděl úřady s formálníma sňatkama. To bylo stejné, jak jsem se zbavil té vojny, to bylo naprosto legitimní takhle podvádět ty komunistický totalitní úřady. To jsme vůbec nebrali jako nějaký morální hledisko. 11. června 1971 jsme měli svatbu v Brně. A tam bylo jenom pár zasvěcených lidí, kteří z toho

měli hroznou srandu. A ta soudružka na národním výboru na velikánském náměstí s takovou medailí nám vykládala: vaše děti už budou žít v komunismu.“

Životu ve svobodě už nebránilo nic. Během let v emigraci v Německu si náš dobrodruh postupně plnil své sny z dětství a dospívání. Volný čas mimo zaměstnání trávil cestováním po světě, podařilo se mu vystudovat vysokou školu podle svých představ – slavistiku, anglistiku a dějiny. Během cesty po Evropě potkal svoji budoucí skutečnou manželku, se kterou založil rodinu a jsou spolu dodnes. *„Sedím ve vlaku a najednou tam nastoupila taková mladá dívka, v takovém ovčím kožíšku, taková hippiesáčka trochu a zrovna do toho kupé kde jsem byl já, no a ona jela za nějakým přítelem se kterým si dopisovala francouzsky, do Budapešti. No a ona do té Budapešti nikdy nedojela.“*

Jediné, co kazilo jeho šťastný život byl stesk po přátelích. *„Já jsem byl jako emigrant, většina emigrantů normálních slzí hlavně na Vánoce. Já jsem byl takovej zvrhlík, já jsem nebyl žádný rodinný typ, dokud jsem neměl sám rodinu, protože jsem byl se svojí rodinou celkem rozkmotřenej tím, jak mi zkazili život. Takže já jsem vždycky slzel nikoli na Vánoce ale na Silvestra, jsem si říkal, v Brně, tam musí být sranda, co tam ti – s odpuštěním hajzli – asi dělají a myslel jsem Bolka a tuhle společnost.*

Sametová revoluce v roce 1989 přinesla zásadní rozhodnutí. *„Ztratil jsem veškerou motivaci zůstávat tam dál.“*

Po návratu do vlasti shodou okolností došlo i na splnění přání jeho maminky. Díky výborným jazykovým znalostem se kromě novinářského povolání, věnoval nějaký čas i výuce cizích jazyků na brněnských gymnáziích.

Náš příběh je u konce. Zbývá odkrýt, kdo je oním dobrodruhem. Je jím pan Ladislav Plch, bohém, hippík a svobodomyšlný člověk, díky kterému jsme si potvrdili, že svoboda není samozřejmá a cesta za ní vyžaduje pořádnou dávku odvahy.